

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAME ȘCOLARE PENTRU CLASA A III-A

EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ

Aprobat prin Ordin al Ministrului

Nr. 5198 / 01.11.2004

București, 2004

NOTĂ DE PREZENTARE

Revizuirea programelor școlare pentru clasele a III-a – a IV-a, la nivelul ariei curriculare „Tehnologii”, a avut în vedere racordarea, încă din învățământul primar, a obiectivelor și a conținuturilor învățării la cerințele formulare pentru educația de bază. Se creează astfel premisele ca, pe parcursul școlarității obligatorii, toți elevii să dobândească un sistem de cunoștințe, abilități și atitudini care să le faciliteze viitoarea integrare în viața socială și profesională. Rezultatul este benefic atât pentru individ cât și pentru societate.

Planurile-cadru de învățământ în vigoare cuprind *Educația tehnologică* ca disciplină de trunchi comun atât în învățământul primar cât și în cel gimnazial. Prin urmare proiectarea curriculum-ului acestei discipline pentru cele două etape de școlaritate impune asigurarea coerenței orizontale și verticale. Prin modificările pe care le aduce noul curriculum, comparativ cu ce anterior, s-a avut în vedere asigurarea corelației între ceea ce au învățat elevii în clasele I – a II-a, la disciplina *Abilități practice*, și ceea ce se urmărește prin noile programe școlare de *Educație tehnologică* pentru clasele a V-a – a VIII-a. S-a mai avut în vedere faptul că educația tehnologică are un caracter interdisciplinar.

Curriculum-ul de *Educație tehnologică* pentru clasele a III-a – a IV-a continuă din punct de vedere structural programele școlare de *Abilități practice* pentru clasele I – a II-a, conținând:

- **Obiective cadru**, urmărite pe parcursul claselor a III-a și a IV-a;
- **Obiective de referință** însoțite de **exemple de activități de învățare**, prezentate pentru fiecare an de studiu;
- **Conținuturi ale învățării**, prezentate pentru fiecare an de studiu;
- **Standarde curriculare**, ca repere necesare pentru construirea descriptorilor de performanță în vederea evaluării rezultatelor învățării la finele învățământului primar.

Care sunt schimbările?

- **extinderea ariei de cuprindere a obiectivului cadru 4 – Dezvoltarea simțului practic, a celui estetic și a responsabilității pentru modificarea mediului natural, ca răspuns la nevoile și dorințele oamenilor**, pentru sporirea componentei valoric-atitudinale a disciplinei;
- **reformularea unor obiective de referință**, pentru a exprima clar și concret ce se așteaptă ca elevul să știe să facă, în progresie, de la o clasă la alta;
- **completarea și diversificarea exemplurilor de activități de învățare**, pentru a veni în sprijinul cadrului didactic în proiectarea, pregătirea și desfășurarea activității la clasă.
- **introducerea categoriei de conținuturi ale învățării „Sugestii de produse ce pot fi realizate”**, în locul categoriei „Subiecte orientative”, pentru dezvoltarea creativității și pentru valorificarea tradițiilor și a experiențelor pozitive locale.

I. OBIECTIVE CADRU

1. Utilizarea unor tehnici de lucru cu diverse materiale și ustensile
2. Proiectarea, confecționarea și evaluarea unor produse simple
3. Dezvoltarea capacității de cooperare în scopul realizării unui produs
4. Dezvoltarea simțului practic, a celui estetic și a responsabilității pentru modificarea mediului natural, ca răspuns la nevoile și dorințele oamenilor

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Utilizarea unor tehnici de lucru cu diverse materiale și ustensile

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p><i>La sfârșitul clasei a III-a elevul va fi capabil:</i></p>	<p><i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i></p>
<p>1.1. să stabilească asemănări și deosebiri între corpuri din mediul apropiat, pe baza unor observații proprii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - colectarea de corpuri / materiale din mediul apropiat, după caracteristici comune (aspect, elasticitate, duritate, densitate etc.), pentru a fi folosite în confecționarea unor produse utile în activitatea zilnică; - observarea caracteristicilor materialelor care fac parte din aceeași categorie (lemn de fag- stejar- brad etc.; hârtie glasă-creponată-carton-calc-hârtie reciclată etc.); - compararea însușirilor corpurilor / materialelor naturale sau prelucrate (culoare, formă, rugozitate, rigiditate, greutate, compresibilitate, sunete produse etc.); - identificarea unor corpuri / materiale care sunt potrivite / nepotrivite, utilizării în activitățile legate de școală, joacă etc.;
<p>1.2. să prelucereze materiale folosind ustensile adecvate și tehnici variate</p>	<ul style="list-style-type: none"> - observarea ustensilelor / instrumentelor specifice prelucrării diferitelor materiale, în cadrul unor vizite organizate la "Fabrica de pâine", "Fabrica de confecții", "Fabrica de mase plastice" etc. (în funcție de specificul zonei și resursele locale); - alcătuirea unor fișe cu corespondențe între materialul prelucrat și instrumentele folosite pe etape, pentru a ajunge la rezultatul dorit; - folosirea corectă a unor tehnici de lucru: împletire manuală, <i>*cu croșeta sau andrelele</i>; cusături utilitare (coaserea nasturilor la haine, a tivului etc.); înnodare; șnuruire; <i>*tehnici de cultură a plantelor</i> (în "Grădina cu flori", "Grădina de legume", "Grădina din balcon", "Colțul viu al clasei") etc.;
<p>1.3. să utilizeze produse alimentare, în condiții adecvate de igienă</p>	<ul style="list-style-type: none"> - definirea în termeni accesibili a noțiunilor "consumator", "termen de valabilitate", "aliment nealterat / alterat"; - identificarea procedeelelor folosite pentru păstrarea igienei în alimentație: citirea termenului de valabilitate de pe produse, păstrarea acestora în condiții corespunzătoare etc.; - respectarea normelor de protecție și prevenirea unor accidente, în cazul folosirii frigiderului; - prezentarea importanței alimentelor; - identificarea consecințelor negative ce pot apărea ca urmare a nerespectării normelor de igienă în alimentație.

2. Proiectarea, confecționarea și evaluarea unor produse simple

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a III-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1. să alcătuiască un plan de lucru pentru a realiza un produs	<ul style="list-style-type: none">- dialog dirijat pe tema necesității de a alcătui un plan înainte de realizarea oricărui produs (evidențierea consecințelor care apar ca urmare a nerespectării etapelor parcurse pentru obținerea unui produs);- selectarea celor mai potrivite materiale și instrumente, în funcție de scopul urmărit;- descrierea acțiunilor desfășurate în cadrul fiecărei etape a realizării unui produs;- ordonarea logică a etapelor unei activități (scopuri, mijloace, dificultăți, rezultate, consecințe etc.), din perspectiva planificării unei activități proprii (realizarea unui produs necesar în viața de zi cu zi);
2.2. să confecționeze produse utile, folosind materiale și tehnici variate	<ul style="list-style-type: none">- realizarea unor compoziții decorative pentru design interior, a unor colaje, accesorii de vestimentație etc., prin tehnicile: împletire manuală, <i>*cu croșeta sau andrelele</i>, cusături utilitare, înnodare, șnuruire, <i>*cusături decorative</i> sau alte tehnici etc.;- realizarea de jucării muzicale;- realizarea unor produse adecvate sărbătorilor specifice (locale), în funcție de anotimp;- reprezentarea sub formă de colaj a unor fragmente sugestive din textele literare studiate;- completarea portofoliului cu desene, colaje, scheme, <i>*tabele</i>, <i>*grafice</i> despre: schimbări ale propriului corp de-a lungul unei perioade de timp; fenomene și procese naturale, observate de-a lungul unui interval de timp; schimbări observate în viața unei plante sau a unui animal din mediul apropiat etc.;- reprezentarea prin colaje, mini-machete etc. a unor fenomene naturale observate în mediu, în scopul participării la concursuri, expoziții, întâlniri cu oameni de știință etc.;- *descoperirea de modele (teme) noi prin combinarea tehnicilor învățate și a materialelor din natură și sintetice;
2.3. să aprecieze calitatea produsului finit, raportat la proiectul inițial	<ul style="list-style-type: none">- exprimarea unor opinii privind produsele proprii sau ale altora, după criterii funcționale și estetice.

3. Dezvoltarea capacității de cooperare în scopul realizării unui produs

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a III-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1. să realizeze produse colective	- desfășurarea de activități în echipă / grup, pentru realizarea unor proiecte, construcții, *mini-machete, etc., folosind tehnici de lucru învățate și materiale diverse; - asamblarea produselor parțiale în vederea obținerii unui produs final al grupului;
3.2. să-și asume responsabilități în activitatea de grup	- stabilirea regulilor de desfășurare a activităților în grup și a responsabilităților fiecărui membru al grupului.

4. Dezvoltarea simțului practic, a celui estetic și a responsabilității pentru modificarea mediului natural, ca răspuns la nevoile și dorințele oamenilor.

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a III-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1. să valorifice experiența pozitivă locală în activitățile de prelucrare a mediului	- exerciții-joc de analiză a unui produs, după criterii practice și estetice; - confecționarea unor produse utile și de bun gust, valorificând tradițiile locale; - *derularea de proiecte integrate, urmărind educația pentru calitate; - exerciții de identificare a cât mai multe posibilități de utilizare pentru obiectele realizate; - *analiza poveștilor de succes din comunitate, pentru evidențierea deprinderilor și atitudinilor de care ar trebui să dispună un întreprinzător de succes (educația antreprenorială);
4.2. să descopere soluții de valorificare optimă a materialelor re folosibile în combinație cu alte materiale	- realizarea schematică sau sub formă de povestire a drumului pe care un produs natural îl parcurge până devine deșeu; - selectarea în recipiente separate a unor materiale (hârtie, sticlă, plastic, lemn, fier etc.), pentru a fi reutilizate/reciclate, asamblate în construcții, machete, ornamente etc.;
*4.3. să identifice surse de poluare, care pot afecta calitatea vieții, atunci când omul modifică mediul	- *definirea în termeni accesibili a noțiunii de "poluare"; - *exemplificarea, cu ajutorul mijloacelor mass-media, a modurilor de poluare și a măsurilor care ar trebui întreprinse pentru stoparea acestora; - *vizitarea localității și identificarea surselor de poluare; - *popularizarea în cadrul revistei școlii sau a ziarului comunității locale a experiențelor pozitive trăite de elevi privind grija față de mediu.

B. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Elemente de proiectare a activității: planul de lucru pentru realizarea unui produs

2. Activități cu materiale din natură

- **tehnici combinate:** decupare, rupere, împletire, lipire, vopsire, înnodare, șnuruire, **realizare de aranjamente florale*
- **cultura plantelor- tehnici simple de cultivare și îngrijire*

3. Activități cu materiale sintetice

3.1. Hârtia

- **tehnici combinate:** trasarea unui contur, decuparea, lipirea, ruperea, îndoirea

3.2. Materiale plastice

- însușiri ale materialelor plastice
- construcții din material plastic: cu piese existente în comerț și din materiale refolosibile

3.3. Fire și materiale textile

- însușiri ale firelor și materialelor textile
- cusături utilitare (tiv, nasturi)
- **tehnici combinate:** înnodare, șnuruire, împletire manuală
- **tehnici: *cusături decorative (puncte de cusături la alegere, în funcție de tradiția zonei) ; împletire cu croșeta sau andrelele*

4. Activități desfășurate în gospodărie

4.1 Norme de protecție a consumatorului

- citirea datei de fabricație și a termenului de valabilitate de pe ambalaj
- verificarea integrității ambalajului și a calității produsului
- folosirea aparatelor electrocasnice

4.2 Igiena alimentelor și a alimentației

- alimentele și rolul lor
- reguli de păstrare a alimentelor
- reguli pentru o alimentație sănătoasă

**4.3 Rețete simple*

- *sucuri din fructe și legume*
- *pregătirea unui platou cu aperitive*

5. Evaluarea produselor realizate: criterii funcționale și estetice

C. Sugestii de produse ce pot fi realizate:

- obiecte de design interior: rama foto, rama tablou, vase pentru flori, **aranjamente florale*, colaje pentru sala de clasă, școală sau camera proprie etc., **mileuri, șervețele;*
- obiecte specifice sărbătorilor, în funcție de anotimpuri: Crăciun, Paști etc.- se vor urmări și valorifica tradițiile locale;
- obiecte pentru uz personal: brățară, șirag de mărgel, **bentița*, plasa pentru minge, măști pentru carnaval;
- jocuri și jucării etc.